

# تأثیر فعالیت ورزش‌های همگانی کاربران شبکه‌های مجازی بر آسیب‌های اجتماعی در دوران COVID-19

فاطمه عبدوی\*

دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

یعقوب بدری آذرین

استاد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

سجاد پاشائی

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

نسرین کسبی

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

E-mail: fatemehabdavi@yahoo.com

## چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی تأثیر فعالیت ورزش‌های همگانی کاربران شبکه‌های مجازی بر آسیب‌های اجتماعی در دوران COVID-19 می‌باشد. تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی – پس رویدادی است. جامعه آماری تحقیق شامل دو گروه از کاربران فضای مجازی می‌باشد که یک گروه آن توسط فضای مجازی به فعالیت‌های منظم ورزشی پرداختند و گروه دیگر کاربران فضای مجازی می‌باشد که هیچ‌گونه فعالیت منظم ورزشی در این دوره بحران نداشتند. ۳۸۴ نفر از کاربران فضای مجازی به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. پایایی پرسشنامه مناسب و مورد تأیید واقع شد (۰/۸۵). نتایج نشان داد که از بین عوامل تاثیرگذار، به ترتیب بعد خانوادگی (۲/۷۹)، بعد سازگاری (۲/۵۳)، بعد عملکردی (۲/۳۳) و بعد روانی (۲/۱۷)، بیش‌ترین رتبه را در بین عوامل شبکه‌های مجازی و بعد اعتیاد به اینترنت (۳/۰۴)، بعد انزوای اجتماعی (۲/۷۲)، بعد تعارض ارزش‌ها (۲/۴۹) و بعد افسردگی (۱/۹۷)، به ترتیب بیش‌ترین رتبه را در بین عوامل آسیب‌های اجتماعی در بین کاربران فضای مجازی که فعالیت ورزش‌های همگانی در دوران COVID-19 دارند. همچنین فعالیت ورزش‌های همگانی کاربران شبکه‌های مجازی بر آسیب‌های اجتماعی در دوران COVID-19 اثر معناداری دارد ( $P < 0/05$ ).

واژه‌های کلیدی: آسیب اجتماعی، فضای مجازی، COVID-19، فعالیت ورزشی

## بیان مسئله

از زمان شیوع ویروس Covid-19 در جهان تحلیل گران اجتماعی گمانه زنی های زیادی درباره تاثیرات کرونا بر جهان و زندگی و تفکرات انسان ها داشته اند. نقش شبکه های اجتماعی در این مقطع از زمان بسیار خود نمایی می کند. قرنطینه های پی در پی تعطیل شدن مراکز آموزشی باعث شد تا امور روزمره افراد از خانه ها از طریق شبکه های اجتماعی دنبال شود و سیستم های آموزش مجازی جای حضور فیزیکی افراد را گرفت (1).

اقدامات بی سابقه ای برای کند کردن و قطع انتقال ویروس کرونا انجام شده که زمان و فشار وارد شده بر سیستم های بهداشتی را کاهش می دهد، اما هزینه اقتصادی و اجتماعی زیادی دارد. معیارهای فاصله اجتماعی، بسته شدن مدارس و محیط های کاری، باشگاه ها، محیط های ورزشی افراد را به چالش می کشد و منجر به مشکلات روانشناختی متعددی می شود که اثرات طولانی مدتی بر جای خواهد گذاشت (2). یکی از این صنایع درگیر صنعت ورزش و ورزشکاران است. ورزش امروزه بخش مهمی از زندگی افراد را در بر می گیرد و با شیوع ویروس کرونا، صنعت ورزش نیز به عنوان یک صنعت فعال و تأثیر گذار با شرایطی متفاوت مواجه است. بسیاری از مسابقات ورزشی در سراسر جهان متوقف شدند و با تعطیلی اماکن ورزشی بحران هایی برای این صنعت به وجود آمده است (3).

در شرایط کنونی مدیریت ورزش در جهان به یک نیاز اساسی تبدیل شده است، زیرا ورزش علاوه بر بالا بردن ایمنی بدن برای مقابله با ویروس کرونا موجب حفظ سلامت روحی و روانی افراد نیز می گردد از این رو یکی از عوامل مهمی به حساب می آید که در شرایط کنونی باید به درستی مدیریت شود. حمای و همکاران در تحقیق خود بیان کردند که کرونا شکل کلی ورزش را دچار تغییر کرده است و با شکل گیری قرنطینه خانگی، خانه محیط اصلی برای انجام فعالیت ورزشی می باشد که یکی از آثار کرونا به حساب می آید و شعار "فعال ماندن در خانه را برای تحقیق خود برگزیده است (4)". بنابراین ورزش همگانی پا به پای روزهای پیک کرونایی با هدف حفظ سلامت جسمی و روحی در کنار شهروندان است. بطوریکه با شیوع Covid-19 و اعمال قرنطینه، تمایل افراد برای انجام ورزش همگانی رو به کاهش رفت (5).

به طور کلی، زندگی اجتماعی ورزشکاران، به وسیله هنجارها، قوانین و مقررات اداره می شود. اگر ورزشکاران جامعه به قوانین و مقررات و هنجارهای اجتماعی، که رفتار آنها را به عنوان مناسب و نامناسب تعریف می کنند، مقید نباشند، فعالیت های آنها متوقف، یا دچار هرج و مرج خواهد شد (5). ناریچی و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیق خود بیان کردند که قرنطینه ناشی از شیوع ویروس کرونا و عدم فعالیت فیزیکی در این دوران، سلامت روحی و روانی ورزشکاران را در معرض خطر قرار داده است و ابتلا به بیماری های عصبی و عضلانی را افزایش داده است (6). براهویی و لوطک (۱۳۹۴) در پژوهش خود به این یافته دست یافته اند که شبکه های اجتماعی مجازی با ورزش گریزی رابطه مثبت و معناداری دارد (7). البته با به وجود آمدن این شرایط بحرانی ویروس کرونا و همه گیری آن در جهان تاثیرگذاری شبکه های مجازی روی روح و روان کاربران متفاوت خواهد بود (8). بر مبنای مطالعات انجام شده، اصلی ترین عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ ورزش همگانی در دوران قرنطینه اصلاح ساختار نظام ورزشی یک کشور و آموزش صحیح در این عرصه می باشد. شناسایی و ارتقاء این عوامل منجر به گسترش ورزش همگانی در دوران قرنطینه شده که این امر به نوبه خود باعث بهبود سیستم ایمنی بدن، افزایش توان

عضلانی، قلبی-عروقی، ریوی، کاهش چاقی، پوکی استخوان و نیز کاهش اختلالات روحی- روانی ناشی از بیماری کرونا (اضطراب و افسردگی) شده و به نحوی می‌تواند در کاهش مرگ و میر ناشی از این بیماری مؤثر باشد (5).

در این دوران با وجود ویروس Covid-19 و پاندمی در سراسر جهان حوزه ورزش هم دچار چالش‌های بسیاری شد و باتوجه به تعطیلی مراکز ورزشی و اماکن ورزشی، هیات ورزش‌های همگانی با ارائه طرح‌های مختلف ورزشی، چالش‌ها در توسعه ورزش و تشویق مردم به فعالیت جسمانی نقش بسزایی ارائه کرد. این بحران برای ورزش‌های همگانی فرصتی شد تا با دعوت مردم به ورزش و استفاده از فضای مجازی بتوانند درارتقا سلامت جامعه گام موثری بردارند. لذا با توجه به گرایش همه اقشار بخصوص ورزشکاران در اپیدمی کرونا به سمت شبکه‌های مجازی، بررسی نوع تاثیرگذاری فضای مجازی بر آسیب‌های اجتماعی کاربران ضرورت پیدا می‌کند. همچنین الویت بندی و مقایسه این گونه آسیب‌ها در بین کاربران فضای مجازی که ورزش‌های همگانی انجام می‌دهند و در زمان همه گیری کرونا می‌تواند نقش و اهمیت ورزش را بر آسیب‌های اجتماعی برجسته نماید.

## روش شناسی

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی - پس رویدادی است که با انجام مطالعات کتابخانه‌ای، به شناسایی دقیق‌تر و اصولی‌تر عوامل تاثیرگذار بر آسیب‌های اجتماعی کاربران فضای مجازی که به ورزش‌های همگانی در دوران شیوع ویروس کرونا پرداخته‌اند. روش جمع‌آوری اطلاعات در این مطالعه به صورت پیمایشی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته بود. جامعه آماری شامل دو گروه می‌باشد: کاربران فضای مجازی که توسط این شبکه‌ها فعالیت ورزش همگانی در دوره ویروس کرونا دارند و کاربران فضای مجازی که هیچگونه فعالیت ورزش همگانی در دوره ویروس کرونا نداشته‌اند. که به دلیل نامعلوم بودن تعداد دقیق جامعه آماری، با استفاده از جدول کوکران تعداد ۳۸۴ کاربر فضای مجازی به روش نمونه‌گیری در دسترس، انتخاب شدند. روایی محتوای پرسشنامه‌ها توسط ۱۰ تن از اساتید و متخصصین مدیریت و علوم ورزشی تأیید گردید. پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ، ۰/۸۴. محاسبه شد و ثبات درونی آن مورد تأیید قرار گرفت. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار SPSSv25 برای آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. از آمار توصیفی جهت بررسی و توصیف آزمودنی‌ها و متغیرها مانند فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد استفاده شد. برای بررسی فرضیات پژوهش از آزمون‌های تحلیل عاملی اکتشافی، کلموگروف اسمیرنوف، فریدمن، رگرسیون و یومن-ویتی استفاده شد.

## یافته ها

### سوال اول تحقیق:

چه عواملی بر فرآیند آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی که ورزش همگانی منظم در دوران شیوع ویروس Covid-19 انجام می‌دهند، تأثیر دارند؟

جدول ۱. نتایج آزمون تحلیل عاملی آزمون بارتلت و KMO

| پرسشنامه               | آزمون                | مقدار    | معنی داری |
|------------------------|----------------------|----------|-----------|
| شبکه‌های اجتماعی مجازی | آزمون KMO            | ۰/۸۱۴    | ۰/۰۰۰     |
|                        | آزمون بارتلت (خی دو) | ۹۴۶۲,۲۷۱ |           |
| آسیب‌های اجتماعی       | آزمون KMO            | ۰/۸۱۲    | ۰/۰۰۰     |
|                        | آزمون بارتلت (خی دو) | ۵۹۶۶,۴۰۳ |           |

در جدول ۱ نتیجه آزمون بارتلت که تقریبی از آماره خی دو است نشان داده شده است. مقدار معناداری آزمون بارتلت برای هر دو پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی مجازی و آسیب‌های اجتماعی کوچک‌تر از ۰/۰۵ درصد است که نشان می‌دهد تحلیل عاملی برای شناسایی عوامل، مناسب است. همچنین شاخص KMO، در ابتدای این جدول آمده است. چون مقدار آن برای هر دو پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی مجازی و آسیب‌های اجتماعی نزدیک به یک است، تعداد نمونه (تعداد پاسخ دهندگان) برای تحلیل عاملی کافی است.

#### سوال دوم تحقیق

اولویت‌های عوامل تاثیرگذار بر آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی که ورزش همگانی منظم در دوران شیوع ویروس Covid-19 انجام می‌دهند، چگونه است؟

جدول ۲. آزمون فریدمن برای تعیین اولویت‌بندی ابعاد پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی مجازی

| ابعاد شبکه‌های اجتماعی مجازی | میانگین رتبه‌ها | رتبه | خی دو  | درجه آزادی | معناداری |
|------------------------------|-----------------|------|--------|------------|----------|
| عامل خانوادگی                | ۲/۷۹            | ۱    | ۱۵/۲۲۲ | ۳          | ۰/۰۰۲    |
| عامل عملکردی                 | ۲/۳۳            | ۳    |        |            |          |
| عامل سازگاری                 | ۲/۵۳            | ۲    |        |            |          |
| عامل روانی                   | ۲/۱۷            | ۴    |        |            |          |

اولویت‌بندی ابعاد پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی مجازی به صورت جدول ۲ می‌باشد. توضیح اینکه چون طبق آزمون نرمالیتی، داده‌ها نرمال نبوده و نیز تعداد سوالات هر بعد باهم برابر نبود، ابتدا نمره استاندارد Z برای هر بعد محاسبه شده و سپس آزمون رتبه بندی فریدمن از روی نمرات Z انجام پذیرفت. به ترتیب بعد خانوادگی (۲/۷۹)، بعد سازگاری (۲/۵۳)، بعد عملکردی (۲/۳۳) و بعد روانی (۲/۱۷)، به ترتیب بیش‌ترین رتبه را در بین ابعاد پرسشنامه شبکه‌های اجتماعی مجازی در بین کاربران فضای مجازی با و بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع ویروس Covid-19 که با توجه به  $DF=3$  و  $X^2=15/222$  معنادار هستند ( $P<0/05$ ).

جدول ۳. آزمون فریدمن برای تعیین اولویت‌بندی ابعاد پرسشنامه آسیب‌های اجتماعی

| ابعاد آسیب‌های اجتماعی | میانگین رتبه‌ها | رتبه | خی دو   | درجه آزادی | معناداری |
|------------------------|-----------------|------|---------|------------|----------|
| اعتیاد به اینترنت      | ۳/۰۴            | ۱    | ۱۵۱/۸۸۷ | ۳          | ۰/۰۰۰    |
| تعارض ارزش‌ها          | ۲/۴۹            | ۳    |         |            |          |
| انزوای اجتماعی         | ۲/۷۲            | ۲    |         |            |          |
| افسردگی                | ۱/۹۷            | ۴    |         |            |          |

اولویت‌بندی ابعاد پرسشنامه آسیب‌های اجتماعی به صورت جدول ۳ می‌باشد. به ترتیب بعد اعتیاد به اینترنت (۳/۰۴)، بعد انزوای اجتماعی (۲/۷۲)، بعد تعارض ارزش‌ها (۲/۴۹) و بعد افسردگی (۱/۹۷)، به ترتیب بیش‌ترین رتبه را در بین ابعاد پرسشنامه آسیب‌های اجتماعی در بین کاربران فضای مجازی با و بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع ویروس Covid-19 که با توجه به  $(X^2= 151/887 \text{ و } DF=3)$  معنادار هستند ( $P<0/05$ ).

#### سوال سوم تحقیق

آیا شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی که ورزش همگانی منظم در دوران شیوع ویروس Covid-19 انجام می‌دهند، تأثیر دارد؟

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب اجتماعی کاربران

| گروه ورزش         | B     | Std.Error | Beta  | t     | Sig.  | F       | Sig   |
|-------------------|-------|-----------|-------|-------|-------|---------|-------|
| (Constant)        | ۵/۹۴۷ | ۲/۱۶۲     |       | ۲/۷۵۱ | ۰/۰۰۷ |         |       |
| اعتیاد به اینترنت | ۱/۱۶۳ | ۰/۲۲۲     | ۰/۲۸۱ | ۵/۲۳۷ | ۰/۰۰۰ | ۱۵۳/۵۷۳ | ۰/۰۰۰ |
| تعارض ارزش‌ها     | ۱/۲۳۰ | ۰/۲۰۸     | ۰/۲۹۶ | ۵/۹۱۹ | ۰/۰۰۰ |         |       |
| انزوای اجتماعی    | ۰/۰۴۴ | ۰/۲۴۲     | ۰/۰۱۰ | ۰/۱۸۲ | ۰/۰۰۰ |         |       |
| افسردگی           | ۱/۹۷۲ | ۰/۲۱۳     | ۰/۴۷۵ | ۹/۲۶۴ | ۰/۰۰۰ |         |       |

Durbin-Watson= ۱/۹۵۲, Adjusted  $R^2= 0/427$ ,  $R^2= 0/456$ ,  $R= 0/425$

| گروه بدون ورزش    | B     | Std.Error | Beta  | t      | Sig.  | F       | Sig   |
|-------------------|-------|-----------|-------|--------|-------|---------|-------|
| (Constant)        | ۲/۶۴۵ | ۱/۶۹۰     |       | ۱/۵۶۵  | ۰/۱۱۹ |         |       |
| اعتیاد به اینترنت | ۱/۴۵۹ | ۰/۱۷۹     | ۰/۳۷۶ | ۸/۱۴۰  | ۰/۰۰۰ | ۳۱۳/۷۹۰ | ۰/۰۰۰ |
| تعارض ارزش‌ها     | ۲/۰۰۲ | ۰/۱۵۶     | ۰/۴۳۴ | ۱۲/۸۰۸ | ۰/۰۰۰ |         |       |
| انزوای اجتماعی    | ۰/۳۹۳ | ۰/۱۶۷     | ۰/۱۰۱ | ۲/۳۵۸  | ۰/۰۱۹ |         |       |
| افسردگی           | ۰/۷۹۸ | ۰/۱۶۵     | ۰/۱۶۳ | ۴/۸۳۰  | ۰/۰۰۰ |         |       |

Durbin-Watson= ۱/۸۰۶, Adjusted  $R^2= 0/257$ ,  $R^2= 0/269$ ,  $R= 0/262$

با توجه به نتایج جدول ۴ مشخص می‌شود که شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی با و بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع ویروس Covid-19 اثر معناداری دارد ( $P<0/05$ ). که همچنین با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون که بین مقدار استاندارد ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، نشان‌دهنده آن است که شبکه‌های اجتماعی مجازی

توانایی پیش بینی ۴۲ درصد از آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی با فعالیت ورزشی منظم و ۲۵ درصد از آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع ویروس Covid-19 را دارند.

#### سوال چهارم تحقیق

آیا تفاوت معنی داری بین تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی که ورزش همگانی منظم در دوران شیوع ویروس Covid-19 انجام می‌دهند، وجود دارد؟

جدول ۵. نتایج آزمون یومن ویتنی برای مقایسه متغیرهای تحقیق در دو گروه

| متغیر                  | آمار | گروه      | تعداد | میانگین رتبه | یومن ویتنی | Z      | Sig   |
|------------------------|------|-----------|-------|--------------|------------|--------|-------|
| عامل خانوادگی          |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۸۹/۲۴       | ۱۶۵۲۳/۵    | -۲/۴۳۳ | ۰/۰۰۵ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۱۹۴/۳۳       |            |        |       |
| عامل عملکردی           |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۸۲/۷۳       | ۱۵۶۲۶      | -۱/۶۹۹ | ۰/۰۰۴ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۱۹۷/۹۸       |            |        |       |
| عامل سازگاری           |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۷۲/۷۷       | ۱۴۲۵۱      | -۲/۶۲۱ | ۰/۰۰۹ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۳/۵۷       |            |        |       |
| عامل روانی             |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۶۵/۳۴       | ۱۳۲۲۶/۵    | -۳/۶۱۱ | ۰/۰۰۰ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۷/۷۳       |            |        |       |
| شبکه‌های اجتماعی مجازی |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۷۳/۹۱       | ۱۴۴۰۸/۵    | -۲/۴۶  | ۰/۰۱۴ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۲/۹۳       |            |        |       |
| اعتماد به اینترنت      |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۸۷/۳۶       | ۱۶۲۶۴/۵    | -۱/۶۸۲ | ۰/۰۰۵ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۱۹۵/۳۸       |            |        |       |
| تعارض ارزش‌ها          |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۸۳/۷۹       | ۱۵۷۷۱/۵    | -۲/۱۵۷ | ۰/۰۰۲ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۱۹۷/۳۹       |            |        |       |
| انزوای اجتماعی         |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۶۲/۶۸       | ۱۲۸۵۸/۵    | -۳/۹۶۱ | ۰/۰۰۰ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۹/۲۳       |            |        |       |
| افسردگی                |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۷۲/۰۷       | ۱۴۱۵۴      | -۲/۷۳۲ | ۰/۰۰۶ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۳/۹۶       |            |        |       |
| آسیب‌های اجتماعی       |      | ورزش      | ۱۳۸   | ۱۷۳/۱۱       | ۱۴۲۹۸      | -۲/۵۶۶ | ۰/۰۰۱ |
|                        |      | بدون ورزش | ۲۴۶   | ۲۰۳/۳۸       |            |        |       |

با توجه به میانگین‌های بدست آمده در جدول ۵، میزان تمامی متغیرهای تحقیق در کاربران فضای مجازی با ورزش همگانی کمتر از کاربران بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع Covid-19 می‌باشد و در همه آنها کاربران فضای مجازی بدون فعالیت ورزش همگانی در قیاس با کاربران فضای مجازی با فعالیت ورزش همگانی منظم نمرات بالاتری

داشتند. نتایج آزمون مان‌ویتنی‌یو نیز نشان داد که در همه متغیرهای تحقیق بین کاربران فضای مجازی با و بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع Civid-19 تفاوت معناداری وجود دارد ( $P < 0/05$ ).

#### بحث و نتیجه‌گیری

بیماری همه‌گیر کووید-۱۹، به طور قابل توجهی فعالیت‌های عادی را در سطح جهان مختل کرده است. دستورالعمل‌های ماندگاری در خانه و قرنطینه، باعث افزایش استفاده شبکه‌های اجتماعی مجازی شده است. که استفاده بیش از اندازه آن می‌تواند عوارض جبران ناپذیری از جمله آسیب‌های اجتماعی کاربران شود. از آنجایی که اکثر فعالیت‌ها و رویدادهای ورزشی لغو شده یا به تأخیر افتاده و همچنین باشگاه‌ها و اماکن ورزشی نیز به حالت تعطیلی درآمده‌اند و دسترسی به خدمات سلامتی و تندرستی به حداقل رسیده، لذا ضروری است با توجه به توصیه‌های سازمان بهداشت جهانی مبنی بر ماندن در خانه و خود قرنطینگی، جهت حفظ سلامتی افراد جامعه اقدام نماییم.

یافته اول و دوم پژوهش حاضر نشان داد که عوامل (عامل خانوادگی، عامل عملکردی، عامل سازگاری، عامل روانی) به عنوان عوامل تاثیرگذار شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب‌های اجتماعی (اعتیاد به اینترنت، تعارض ارزشها، انزوای اجتماعی، افسردگی) کاربران فضای مجازی با و بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع Civid-19 شناسایی شدند. همه‌گیری Civid-19 چالش‌های زیادی را در برای افراد به وجود آوردند. رشد سریع تکنولوژی و بویژه پیشرفت روزافزون در حوزه‌های ارتباطی، ماهواره‌ها و اینترنت در دوره همه‌گیری Civid-19، باعث تحولات پرشتاب در جوامع بشری گردیده و آثار مثبت و منفی فراوانی در پی داشته است. مطابق یافته‌های بدست آمده طی همه‌گیری Civid-19، حدود ۱۰ درصد از افراد در کشور درگیر اعتیاد به اینترنت هستند و با تاکید بر اینکه این اعتیاد اغلب در سنین نوجوانی و جوانی رخ می‌دهد، پیس بینی می‌شود این اعتیاد در ایام پاندمی Civid-19 افزایش پیدا کند چراکه نوجوانان دارای وقت آزاد بیشتری هستند و استفاده مشروع آن‌ها از اینترنت نیز با وجود کلاس‌های مجازی افزایش پیدا کرده است. استفاده از شبکه‌های اجتماعی به رغم نزدیکی فیزیکی و در زیر یک سقف بودن در داخل خانواده، گاه فاصله عاطفی و معنوی زیادی از یکدیگر را باعث شده و افراد خانواده کمترین مراودات و گفت‌وگوی همدلانه را با هم دارند. این امر آسیب‌زا بوده و باعث تخریب در روابط خانوادگی، سست شدن بنیاد خانواده‌ها، طلاق عاطفی زوجین و کمرنگ شدن صمیمیت میان اعضای خانواده شده است. بنابراین علاوه بر اعتیاد، خطر دیگری که خانواده‌ها را تهدید می‌کند، سردی روابط خانوادگی در پی فعالیت بدون حد و مرز در شبکه‌های اجتماعی است. شبکه‌های اجتماعی در دوره همه‌گیری Civid-19 بر رفتار برخی خانواده‌ها نیز تاثیرات منفی فراوانی گذاشته و سبب جدایی خانواده‌ها شده است، حتی در برخی موارد تبعات آن بسیار گسترده‌تر بوده است (9).

یافته سوم و چهارم پژوهش حاضر نشان داد که شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی با و بدون ورزش همگانی در دوران شیوع Civid-19 اثر معناداری دارد. با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون شبکه‌های اجتماعی مجازی توانایی پیش بینی ۴۲ درصد از آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی که ورزش همگانی انجام می‌داند و ۲۵ درصد از آسیب اجتماعی کاربران فضای مجازی بدون فعالیت ورزش همگانی در دوران شیوع Civid-19 را

دارند. این یافته با نتایج پژوهش‌های ایوانز<sup>۱</sup> و همکاران (۲۰۲۰)، کاپلان (۲۰۲۰)، صفانیا و برهمند (۱۳۹۹)، همسو است (10-12)

طبق یافته پژوهش آسیب اجتماعی شبکه‌های اجتماعی مجازی در کاربران فضای مجازی با فعالیت ورزش همگانی بیشتر از بدون فعالیت در دوران شیوع ویروس Covid-19 می‌باشد. بنابراین تحقیقات صورت گرفته بر روی بحران Covid-19 و جنبه‌های منفی و مثبت آن بر روی ورزش معرفی شده و کمک می‌کند تا همه مخاطبان و ورزشکاران بتوانند با آگاهی یافتن از این اثرات و با آموزش و نگرش صحیح و نیز استفاده درست و بجا، تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده و در این روزها فعال بمانند و انگیزه کافی برای فعالیت ورزشی داشته باشند. همچنین شناخت این نکته ضروری است که در وضعیت فعلی همه‌گیری جهانی، استفاده کاربردی و صحیح از شبکه‌های مجازی می‌تواند سودمند بوده و باعث توسعه و رشد صنعت ورزش مجازی نیز شود.

#### منابع

۱. Shirazi H, Shirazi MB. Examining the role of social networks in the era of COVID-19 and post COVID-19. The 13th National Conference of Electrical, Computer and Mechanical Engineering; Iran2021.
۲. Saebnia S, Karimi F. A survey the Impact of Corona Disease (Covid-19) on Business Performance of Small and medium businesses of Ardabil province. Journal of accounting and management vision. 2020;3(24):83-93.
۳. Ariadost H, Safania P, Safania A. Investigating the educational and physiological structures of the corona crisis in the sports industry. Educational Psychology. 2020;16(55):95-108.
۴. Hammami A, Harrabi B, Mohr M, Krstrup P. Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): specific recommendations for home-based physical training. Managing Sport and Leisure. 2022;27(1-2):26-31.
۵. Kashani S, Mirzazadeh ZS, Darabi M. An overview of the state of public sports during the Covid-19 pandemic. The 7th National Sports Science Student Conference of Shahid Beheshti University; Tehran, Iran.2021.
۶. Nabilpour M, Sadegi F. Comparison of some anthropometric and physiological indices of professional bodybuilding after recovery of Covid-19 disease and their clinical manifestations during exercise. KAUMS Journal (FEYZ). 2021;25(3):970-7.
۷. Brahui M, Mohammad Hosni Lotak MN. Examining exercise avoidance by joining virtual social networks among teachers in Nusrat Abad region. National Conference on Psychology and Social Damage Management; Iran2014.
۸. Bond AJ, Widdop P, Cockayne D, Parnell D. Prosumption, networks and value during a global pandemic: lockdown leisure and COVID-19. Leisure Sciences. 2021;43(1-2):70-7.
۹. Iranmehr F, Naimi Sa. Qualitative investigation of the pathology of virtual social networks on the mental health of students (from the point of view of school counselors. Quarterly Journal of Culture of Counseling and Psychotherapy. 2017;9(33):72-43.
۱۰. Evans AB, Blackwell J, Dolan P, Fahlén J, Hoekman R, Lenneis V, et al. Sport in the face of the COVID-19 pandemic: Towards an agenda for research in the sociology of sport.

---

<sup>1</sup> Evans

Taylor & Francis; 2020. p. 85-95.

.<sup>۱۱</sup> Barahmand R, Safania AM. Evaluating the Effects of Corona Virus on the Postponement of Tokyo Olympic. cultural-Social studies of Olympic. 2020;1(2):33-44.

.<sup>۱۲</sup> Kaplan AM, Haenlein M .Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. Business horizons. 2010;53(1):59-68.